

FORMAREA PROFESIONALĂ CONTINUĂ. DIN EXPERIENȚA BIBLIOTECILOR PUBLICE DIN RAIONUL OCNIȚA

Natalia DÎRZU
Biblioteca Publică Orășenească
„Emil Loteanu”, Ocnița

Rezumat: Articolul prezintă modalitățile de formare profesională a bibliotecarilor din Bibliotecile Publice ale raionul Ocnița, care reprezintă elementul prioritar ce asigură succesul unei instituții. Articolul reflectă detalii concrete privind studiile bibliotecarilor din anul 2023.

Cuvinte-cheie: bibliotecă publică, bibliotecar, Biblioteca Națională a Republicii Moldova, Universitatea de Stat a Republicii Moldova, Centrul Educațional PRO DIDACTICA, Centrul de Formare Profesională Continuă în Biblioteconomie și Științe ale Informării, formare profesională continuă.

Abstract: This article offers the methods of professional training of librarians in Public Libraries of Ocnița district - the activity of high importance that effectively ensures the success of the institution. It also reflects specific and observable facts regarding the studies and trainings of librarians in 2023.

Keywords: public library, librarian, National Library of the Republic of Moldova, State University of the Republic of Moldova, PRO DIDACTICA Educational Center, Continuous Professional Education Center in Librarianship and Information Sciences, continuing professional training.

Schimbările majore ale modului de lucru, intervenite în funcționarea bibliotecii și în profesia de bibliotecar în societatea informației, „impun bibliotecarilor documentariști o permanentă pregătire și flexibilitate în vederea îndeplinirii obiectivelor” [2]. Scopul principal al unei biblioteci sau al unui centru de informare și documentare este acela de a oferi accesul la orice tip de informație, pentru oricine, oricând și oriunde. Informația este un produs de regăsit în orice serviciu, iar globalizarea impune noi competențe, aptitudini, moduri de lucru, la care trebuie să participe toate categoriile de bibliotecari [4].

Bibliotecarul, prin activitatea desfășurată, își aduce contribuția la dezvoltarea sistemului informațional în relație directă

cu evoluția noilor tehnologii informaționale. Gestiunea unei biblioteci se înscrie și ea într-o realitate socială și instituțională, aflată într-un proces continuu [5]. Nu putem vorbi de performanță într-o bibliotecă, fără a ne gândi la eficientizarea și rentabilizarea activității de documentare și informare, implicit de formarea continuă a bibliotecarilor.

Formarea profesională (de bază) a personalului din/pentru biblioteci este asigurată de către stat, prin învățământul tehnic și învățământul superior în domeniul biblioteconomie, științe ale informării și arhivistică [3]. Bibliotecarii din raionul Ocnița conștientizează faptul că formarea profesională continuă este condiția primordială a poziționării strategice a bibliotecii/bibliotecarului în comunitate.

Formarea profesională de bază a bibliotecarilor din raionul Ocnița

În anul 2023, Natalia Dîrzu a finalizat cu succes studiile de master la specialitatea: relații publice și publicitate a Universității de Stat din Moldova și a fost angajată ulterior în bază de concurs în postul de director al BPO „Emil Loteanu” Ocnița, acest fapt este o dovadă a aplicării unui management strategic al resurselor umane, acceptat și de fondator. Tot în acest an, Aliona Filipciuc, bibliotecară la Biblioteca Publică Codreni, raionul Ocnița, a finalizat cu succes studiile la specialitatea: biblioteconomie și asistență informațională în cadrul Colegiului de Arte „Nicolae Botgros” din orașul Soroca.

În prezent sunt implicate în formarea de bază două bibliotecare la studii universitare de licență: la specialitatea: biblioteconomie, științe ale informării și arhivistică, la Universitatea de Stat din Moldova din orașul Chișinău, și la specialitatea: pedagogia claselor primare din cadrul Universității de Stat „Alec Russo” din orașul Bălți.

Abilitățile obținute sunt de un real folos pentru generarea noilor produse și servicii, completarea și îmbunătățirea ofertei educaționale. Bibliotecarii sunt motivați să-și dezvolte noi competențe, prin care schimbă radical atât relația cu utilizatorii, cât și imaginea bibliotecarului în ansamblu [4].

În raionul Ocnița activează 25 de biblioteci publice, inclusiv trei biblioteci orașenești și douăzeci și două comunale (conform rapoartelor analitice). Pe parcursul anului 2023, bibliotecarii au fost implicați în diverse forme de educație formală și nonformală. Numărul total al personalului de specialitate constituie 38 de persoane. Din punctul de vedere al studiilor obținute situația este următoarea: 19 persoane au studii superioare, dintre care doar 7 – studii de profil; 16 persoane au studii profesional-tehnice, dintre care 8 – studii de profil. Trei persoane lucrează în bibliotecă în baza studiilor secundare generale. În raionul Ocnița per bibliotecar revin 293 de utilizatori activi. Acest indicator relațional este apropiat de indicatorul național – per

bibliotecar în Republica Moldova revin 293 de utilizatori activi.

Formarea continuă a personalului din biblioteci

Bibliotecarii din bibliotecile publice ale raionului Ocnița au participat la activitățile de educație de formare, organizate de Universitatea de Stat al Republicii Moldova, Centrul Educațional PRO DIDACTICA, în parteneriat cu Ministerul Culturii și Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova. În primul rând, menționăm cursurile de scurtă durată (75 de ore academice) „Bazele Biblioteconomiei și Științelor Informării” și „Tendințe moderne în activitatea infodocumentară”, audiate de către 12 bibliotecari. În al doilea rând, semnalăm și cursul „Managementul în Cultură”, la care a participat 1 persoană, pe parcursul a 600 de ore academice. În total raionul Ocnița a raportat 1.575 de ore academice, oferite prin intermediul instruirilor de formare.

Grație competențelor obținute în cadrul acestor instruirii, angajații bibliotecilor au fost capabili să ofere ajutor comunității din localitate prin diversificarea serviciilor, referințelor bibliografice, a difuzării selective a informației. Acest ajutor a fost acordat atât în spațiile fizice, cât și prin telefon, prin platformele de comunicare *Google Meet*, *Messenger*, *Skype* etc.

Dezvoltarea competențelor prin instruirii nonformale

37 de bibliotecari din raionul Ocnița au participat la activitățile de educație nonformală organizate de Centrele de formare pentru bibliotecarii din Republica Moldova, precum ar fi Centrul de Formare Profesională Continuă în Biblioteconomie și Științe ale Informării a Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova și Centrul de Formare a Bibliotecii Naționale „Ion Creangă” Chișinău [1].

Astfel, studiind ofertele educaționale trimestriale ale centrelor biblioteconomice naționale, angajații din bibliotecile publice

au participat la 1.580 de ore academice de instruire (seminare, ateliere profesionale, traininguri, conferințe), organizate la nivel zonal și național:

- ABRM: 1 bibliotecar – 600 de ore,
- BNRM: 37 bibliotecari – 500 de ore,
- BNC: 37 bibliotecari – 480 de ore.

Conchidem că per bibliotecar de la bibliotecile publice ale raionului Ocnița re-

vin 43 de ore academice – participări la instruirii nonformale, organizate de alte biblioteci, instituții. Pentru comparație: indicatorul similar pe țară constituie 26 de ore academice.

Bibliotecile au nevoie de bibliotecari profesioniști: consultanți, analiști, manageri ai cunoștințelor, care să gândească constructiv, inovator, să posede competențe de deschidere profesională.

Referințe bibliografice:

1. CORGHENCI, Ludmila. Idei de redresare postevaluare: privind bibliotecile publice teritoriale. In: Magazin bibliologic. 2022, nr.1/2, pp. 46-49. ISSN 1857-1476.
2. NEGURA, Adela. Elemente de formare continua la Biblioteca Stiintifica a UPSC.pdf [online] [citată 08 februarie 2024]. Disponibil: <http://dir.upsc.md:8080/xmlui/bitstream/handle/123456789/95/Negura%2C%20Adela%20-%20Elemente%20de%20formare%20continua%20la%20Biblioteca%20Stiintifica%20a%20UPSC.pdf?sequence=1&isAllowed=y> [accesat 2024-02-08].
3. RAPORT analitic anual privind activitatea Bibliotecii orășenești „Emil Loteanu” Ocnița în anul 2023 – Bibliotecile în susținerea incluziunii digitale, sociale și culturale a membrilor comunității / coordonator/ elaborat: Natalia Dîrzu, Eugenia Adamciuc; Consiliul Orășenesc Ocnița, Primaria Orașului Ocnița, Biblioteca Publică Orășenească „Emil Loteanu” Ocnița. Ocnița, 2023. 50 p. Manuscris.
4. RAPORT centralizator privind activitatea Sistemului Național de Biblioteci în anul 2023. Disponibil: <http://www.bnrm.md/index.php/profesional/statistica/statistica-de-biblioteca> [accesat 2024-04-16]/
5. ȚURCAN, Nelly. Formarea profesională continuă a bibliotecarilor din Republica Moldova – între necesitate și realitate [online] [citată 08 februarie 2024]. Disponibil: http://moldlis.bnrm.md/bitstream/handle/123456789/1093/%c8%9aurcan_Formarea_profesional%c4%83.pdf?sequence=1&isAllowed=y [accesat 2024-02-08].